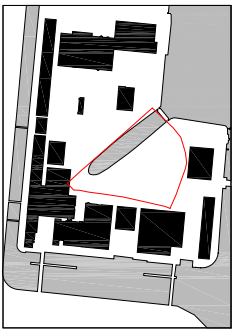


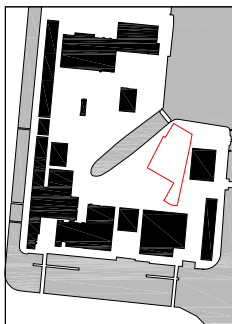
N°3.4.1. WILLEMSOORD ZUID /
KOMEND VANUIT DE STAD, MET
EEN BRUG OVER HET WERFKANAAL,
TOONT ZICH ACHTER DE MAGAZIJNEN
EEN AANGENAME PLEINRUIMTE
WAARAAN VERSCHILLENDE
GEBOUWEN EN OBJECTEN
ZIJN GELEGEN. VANAF DEZE
RUIMTE LEIDEN VERSCHILLENDE
WANDELROUTES RICHTING HET
PLEIN MET HET SCHUINE DOK, HET
NATTE DOK EN DE GEBOUWEN. DE
AANEENSCHAKELING VAN RUIMTES IS
KENMERKEND VOOR HET GEBIED EN
HIERMEE ONDERSCHIEDT HET ZICH
VAN DE STEDELIJKE STRUCTUUR
VAN DE STAD. DE MENGING VAN
DIVERSE CULTURELE- EN NAUTISCHE
FUNCTIES, UITGAAN, KLEINSCHALIGE
BEDRIJVIGHEID, LEISURE EN WONEN
MAAKT HET EEN LEVENDIG GEBIED.



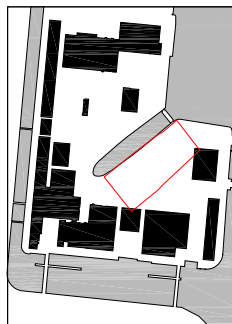
1.



2.



3.



4.

schaalvergelijking met de marktplaatsen van
 (1) Gouda, (2) Amsterdam, (3) Alkmaar en (4) Delft

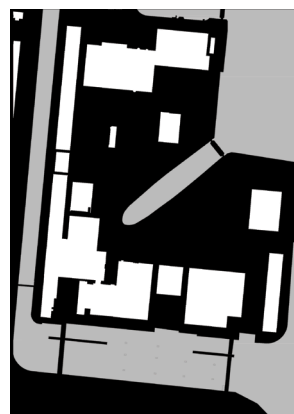
Huidige situatie

Het beeld van dit deel van de voormalige Rijkswerf wordt in de huidige situatie bepaald door karakteristieke 19e eeuwse bedrijfsgebouwen rond een leegte. Deze leegte wordt nu nog gevuld met de Prins Willim, gelegen in het Schuine Dok, die de ruimte diagonaal doorsnijdt. Dit schip krijgt binnenkort buiten Den Helder een andere ligplaats. Wat dan overblijft, is een grote, lege en winderige vlakte. Enkele havenelementen zijn nog aanwezig, zoals de kranen en kraanbanen. Een aantal gebouwen staat nog leeg, wat de levendigheid van het gebied niet ten goede komt.

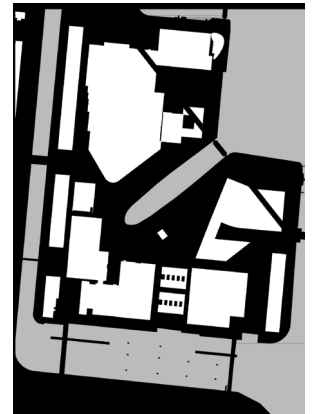
Potentie

Ruimte is zeker een karakteristieke eigenschap van deze plek, maar is tevens één van de onaangename kanten. Het kan er koud en winderig zijn. De ruimte biedt zicht op enkele fraaie gebouwen aan de zuidkant, maar de gebouwen aan de noordzijde zijn lang niet zo fraai. Een kwaliteit van de leegte is ook de mogelijkheid er evenementen te organiseren, maar daarvoor is zeker niet de gehele ruimte nodig. Om stad en werf met elkaar te verweven, wordt de open ruimte verkleind en een deel van Willemsoord Zuid bebouwd. De openbare ruimte op Willemsoord vindt aansluiting op het stedelijk weefsel van de stad, waardoor de stad daadwerkelijk aan het water komt te liggen.

Daarnaast kan het gebied pas goed gaan functioneren als er sprake is van een programma met een zekere kritische massa. Het gebied leent zich, door de ligging nabij het winkelgebied voor een invulling en bestemming in de sfeer van recreëren en uitgaan. Daarmee wordt het een aanvulling op de binnenstad en geen concurrentie voor het kernwinkelgebied. De regionale bibliotheek op de kop van de Beatrixstraat vormt samen met de galerie en het filmhuis een cultureel cluster. Dit culturele cluster sluit aan bij de schouwburg op Willemsoord en vormt de schakel tussen Willemsoord en de binnenstad. Daarnaast ontwikkelt Willemsoord zich als volwaardig stadsdeel door de toevoeging van woonfuncties. Hier wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Met het bijzondere woonmilieu worden ook nieuwe doelgroepen van buiten Den Helder aangetrokken. Den Helder wordt hierdoor echt een maritieme stad aan zee.

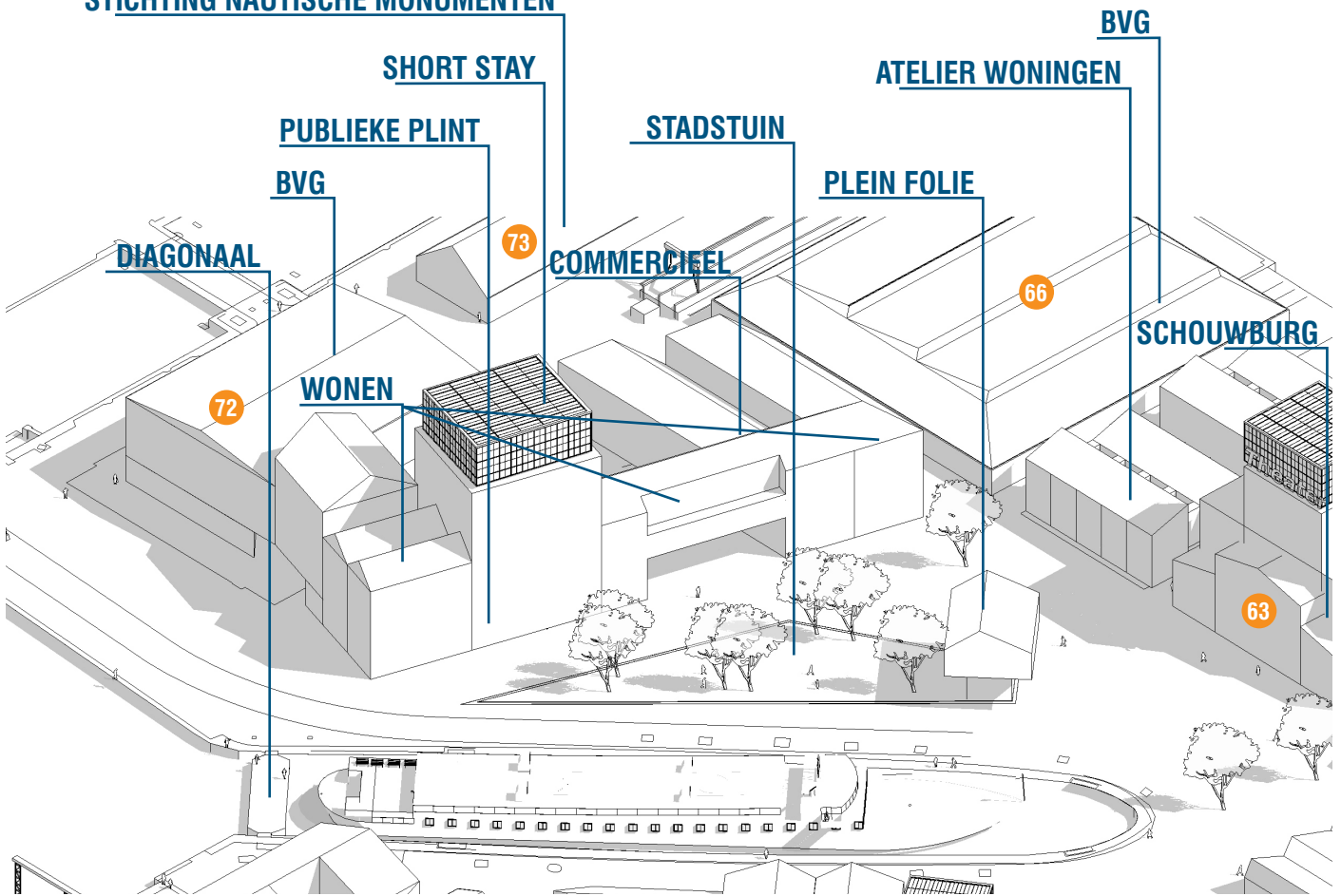


huidige situatie

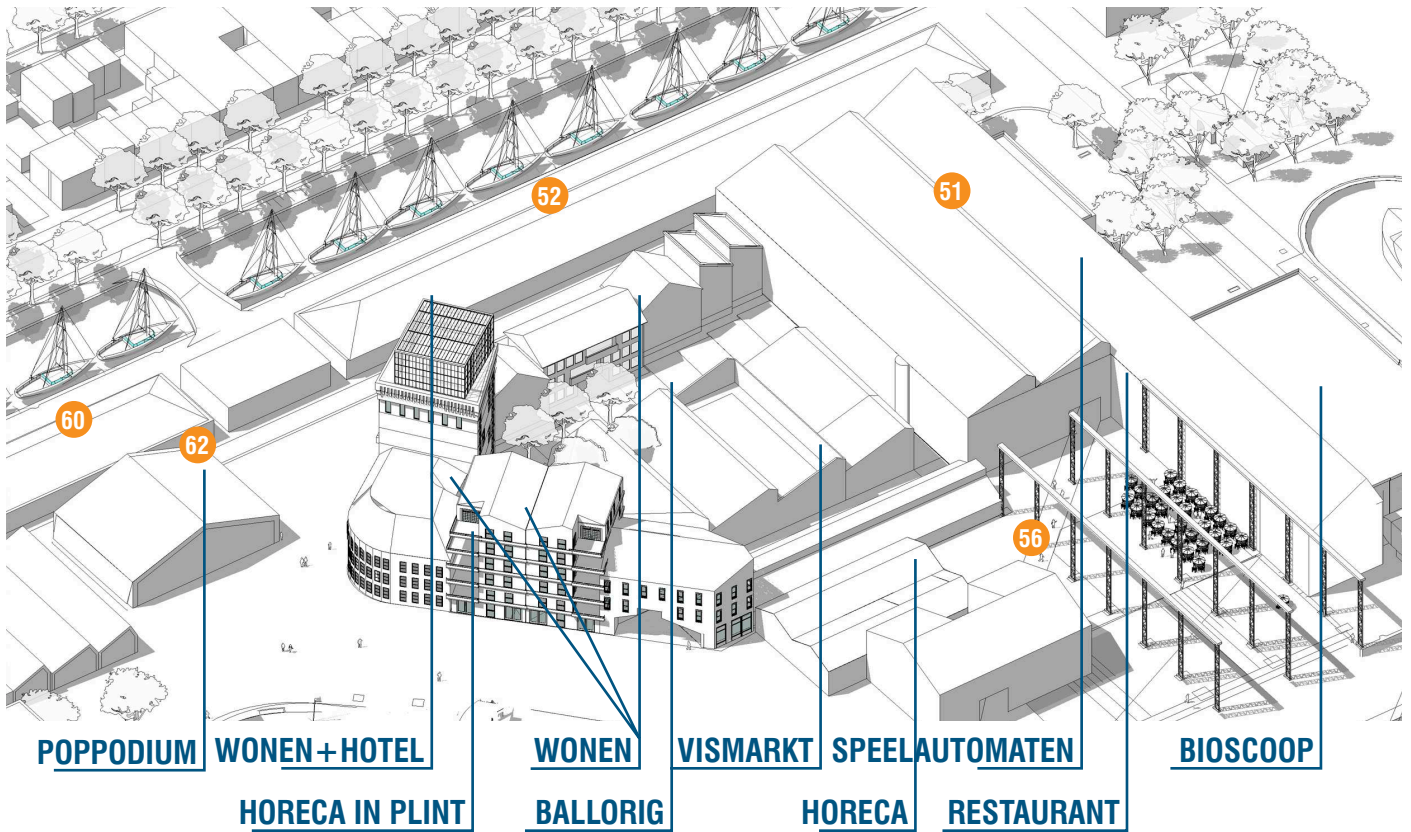


nieuwe pleinvorming

STICHTING NAUTISCHE MONUMENTEN



impressie cluster gebouw 72



impressie van het entertainment cluster

N°3.4.1. WILLEMSOORD ZUID /

Uitwerking

Komend vanuit de stad betreedt men via verschillende nieuwe voetgangersbruggen het voormalige werfterrein. De nieuwe voetgangersbrug over het Werfkanaal komt uit bij de doorgang tussen de magazijnen. Op deze plek zal Willemsoord zichtbaar zijn vanuit de stad, onder andere door het hoogte accent in het verlengde van de brug. Willemsoord presenteert zich op dit punt als integraal en toegankelijk onderdeel van de stad. Vóór het hoogte accent ligt een aangename pleinruimte, waaraan verschillende gebouwen en objecten zijn gelegen. Deze pleinruimte is zichtbaar vanuit de stad. Maar het zicht op het Natte Dok wordt nog even uitgesteld. Achter de hoek van een karakteristiek gebouw liggen het Schuine Dok en het Natte Dok met de passantenhaven.

De voetgangersbrug over de Maritieme Binnenhaven geeft toegang tot de Kathedraal; het gebouw dat opengesteld is als entree van Willemsoord en de schouwburg. Het grootste gedeelte van het gebied wordt ingevuld met recreatieve en uitgaansvoorzieningen, door de invulling van bestaande bebouwing maar ook door nieuwbouw. De nieuwbouw wordt zorgvuldig ingepast in dit monumentale gebied, met bijzondere, gebiedseigen bebouwing en beeldkwaliteit. Door het gebied loopt een diagonale route, die door de bebouwing en openbare ruimte gaat en de bereikbaarheid van het terrein verbetert.

Ook woningen worden in het gebied toegevoegd, omdat zonder woningen geen volwaardig, levendig stadsdeel ontstaat. Wonen aan de haven spreekt de lokale markt aan, maar ook nieuwe doelgroepen van buiten Den Helder. De passantenhaven en het zicht op het water heeft een meerwaarde voor de ontwikkeling van woningbouw. Het woonmilieu krijgt een levendige en maritieme sfeer. De doelgroep voor dit woonmilieu bestaat uit kinderloze stellen en alleenstaanden van jonge en middelbare leeftijd. Er worden appartementen en grondgebonden woningen met werkruimte gerealiseerd. Verder is er ruimte voor 'pioniers', in de vorm van ateliers en broedplaatsen voor kunstenaars. In de sfeer van voorzieningen ontstaat rondom de schouwburg een cultureel cluster, in samenhang met de Kop Beatrixstraat (zie deelgebied Winkelhart). Het evenementenplein kan ook gebruikt worden voor parkeerplaatsen voor de schouwburg en het entertainmentcluster rondom gebouw 51. Daarnaast zullen parkeervoorzieningen in de bebouwing worden ingepast. In de plint aan de noordzijde van het evenementenplein komt dag-, avond- en nachthoreca met terrassen, zoals grand cafés, restaurants en uitgaansgelegenheden. Door een verkleuring van het horeca-aanbod gedurende de dag komen dichte puien niet voor. Het overige horeca aanbod in dit gebied is gericht op de specifieke doelgroepen van de aanwezige voorzieningen, zoals de schouwburg of bioscoop. De overige voorzieningen sluiten aan op de maritieme sfeer, zoals een vismarkt en zeilmakerij. Ook is er ruimte voor kleinschalige- en creatieve bedrijvigheid. Er is uitsluitend nautisch gebonden detailhandel toegestaan, complementair aan de binnenstad. De toeristische functie van het stadshart wordt versterkt door de ontwikkeling van activiteiten op en rond het water (Natte Dok, Koopvaardersbinnenhaven, Maritieme Binnenhaven, Werfkanaal).

De toevoeging van bebouwing, programma en verblijfskwaliteit vindt plaats door middel van een aantal verschillende projecten, dat hieronder beschreven wordt.

Entertainment cluster

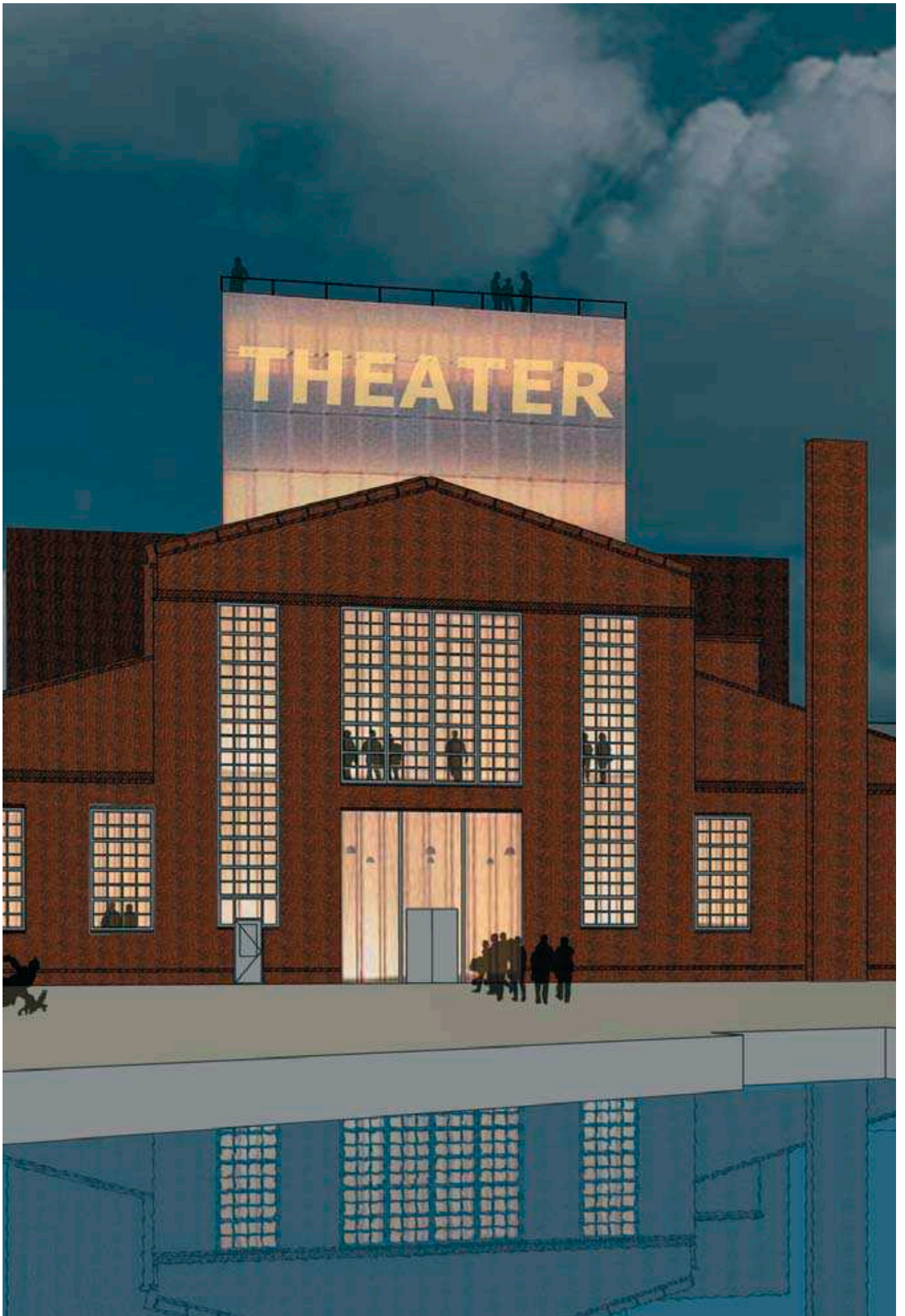
De bebouwing ten noorden van de pleinruimte rond het Schuine Dok wordt gevormd door bestaande en nieuwe gebouwen. In de bestaande bebouwing (gebouw 51) is de bioscoop gevestigd, samen met een bowlingbaan, een speelhal en een restaurant. Het restaurant in gebouw 51 heeft een terras aan de scheepshelling naast het Natte Dok. Ten zuiden van gebouw 51 is nieuwbouw geprojecteerd, waarin een vervangende ruimte voor 'Ballorig' is opgenomen (zie schouwburg). In het hoogte accent naast het entertainment cluster en in de randen rondom de nieuwbouw zijn woningen opgenomen. De woningen bestaan uit een combinatie van grondgebonden woningen met appartementen. In het hoogte accent is ook de functie van een hotel voorstelbaar. In de plint ten noorden van het Schuine Dok krijgt circa 1800m² dag-, avond- en nachthoreca (waarvan max. 1200m² nachthoreca) met terrassen een plek. Op de verdieping zijn hier appartementen mogelijk.

Met de nieuwbouw worden enkele bestaande elementen ingepast, zoals de bunker op het binnenterrein en gebouw 56 dat gezelschap krijgt van een nieuw element. Het schuine pad koppelt het entertainment cluster met de bebouwing ten zuiden van het plein. De verbinding tussen het bestaande (en uitgebreide) entertainmentcluster en het Schuine Dok wordt gemaakt dwars door het volume van de nieuwbouw heen. Voorgesteld wordt hiervoor de spanten van de Medemblikker te gebruiken. Met deze spanten kan een aantrekkelijke doorgang worden gemaakt, die tevens functioneert als vismarkt. Door de doorgang met de spanten ontstaat vanuit de bebouwing een zicht op het Schuine Dok. Binnen de bebouwing worden parkeervoorzieningen opgenomen.

De sfeer van de kade en de pleinruimte rondom het Schuine Dok wordt aantrekkelijker gemaakt, de mogelijkheden van een paviljoen met een tuin worden hiervoor nader onderzocht. De hoek naast het hoogte accent ligt in de zichtlijn vanuit de stad en stelt het zicht op het Natte Dok nog even uit.

Gebouw 72

Ten zuidoosten van het Schuine Dok krijgt de nieuwbouw een plek naast de zeilmakerij (gebouw 72). Dit volume heeft een hoekverdraaiing en een hoogte accent, zodat deze zichtbaar is vanaf de kade aan het Natte Dok. Hiermee wordt de pleinruimte rondom het Schuine Dok ingeleid. De beide locaties op Willemsoord (Noord en Zuid) vormen daarmee één geheel, waarbij bovendien de kades voor continuïteit zorgen. Een diagonaal, als antwoord op het schuine pad op het noordelijk deel, verbindt de hoofdentree vanuit de stad, het entertainmentcluster, het dok en de pleinruimte. Deze lijn is doorgetrokken in de zeilmakerij, die ingericht wordt als een bedrijfsverzamelgebouw. De nieuwbouw wordt aan de zijde van het Schuine Dok en het Natte Dok in de plint ingevuld met commerciële ruimte, met daarboven op de verdiepingen appartementen. In het hoogte accent zijn ook short stay appartementen mogelijk. De nieuwbouw tussen gebouw 66 en gebouw 72 krijgt een commerciële- of culturele invulling. Op de plaats van de houten loods de Medemblikker is nieuwbouw gedacht in de vorm van atelierwoningen.



N°3.4.1. WILLEMSOORD ZUID /

Gebouw 66 wordt ingevuld met kleinschalige bedrijvigheid, een culturele bestemming en/of max. 3000 m² nautische detailhandel. De maritieme, historische sfeer wordt versterkt door de werkzaamheden van de Stichting Nautische Monumenten, deze behoudt haar plek in gebouw 73. De aanwezige relictten completeren de maritieme sfeer.

Schouwburg

De huidige schouwburg De Kampanje ligt nu aan de rand van het winkelgebied. Een goede schouwburg functioneert in een wisselwerking met de omgeving. Die wisselwerking heeft vooral betrekking op andere culturele functies, horeca en winkelgelegenheden. Bezoekers maken gebruik van de horeca in de omgeving, voor of na de voorstelling. Maar ook passanten gebruiken de foyer als café, ook zonder theaterbezoek. Op de huidige locatie is deze wisselwerking niet optimaal: winkelen, culturele functies en horeca- en theaterbezoek vullen elkaar niet aan.

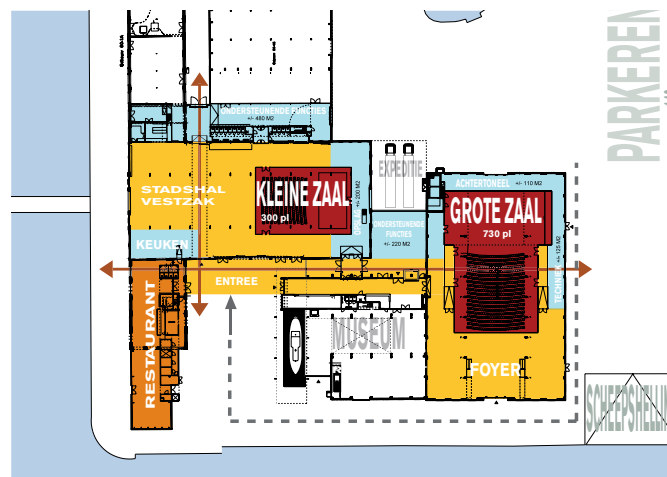
Het verplaatsen van de schouwburg naar Willemsoord biedt kansen op vier onderdelen:

1. De schouwburg is een belangrijke drager voor het culturele programma op Willemsoord, doordat het een goede wisselwerking oplevert tussen de schouwburg en het bestaande entertainment- en culturele programma op en rond Willemsoord. Voor de sfeer van uitgaan en theaterbezoek ontstaat op Willemsoord een goede kritische massa;
2. Versterking van het kernwinkelgebied door de ontwikkeling van een winkelconcentratie op de locatie van de huidige schouwburg, gecombineerd met een goede parkeervoorziening en woningen aan het park;
3. Op de huidige locatie van de schouwburg komt ruimte vrij voor de aanleg van het stadspark tussen het station en de dijk. Het stadspark heeft een toegevoegde waarde voor de aangrenzende, bestaande woonmilieus en het centrumgebied;
4. Aanvulling van het bestaande programma en een verbetering van de schouwburg zelf, zoals een grotere capaciteit en een schuinere vloer (beter zicht op het toneel). Maar ook een grotere toneelopening (lijst), die een ruimere en landelijke programmering mogelijk maakt.

De mogelijkheden voor de verplaatsing van de schouwburg naar Willemsoord zijn in stappen onderzocht. De eerste stap had betrekking op het ruimtebeslag. Uit dit onderzoek is geconcludeerd dat de grote zaal met het hoofdtonel in de Ketelmakerij (gebouw 63) gevestigd kan worden. De Kathedraal (gebouw 60f) is te laag voor de toneelopening. De Ketelmakerij biedt bovendien de mogelijkheid van een lijst van 14 meter breed (nu 12 meter) en 10 meter hoog (nu 6,4 meter). Dit gegeven is van belang voor de programmering: het biedt de mogelijkheid meer (landelijke) producties te faciliteren.

In de Ketelmakerij kunnen tevens de foyer en enkele aanvullende onderdelen worden gevestigd. Echter, de kleine zaal past daar niet meer bij. Het voorstel is deze onder te brengen in de Kathedraal, gecombineerd met een stadsentree, een grand café en een vlakke vloer theater. De Ketelmakerij wordt thans gebruikt door Ballorig. Hiervoor is een nieuwe locatie gevonden, aansluitend op het entertainmentcluster. Het Reddingsmuseum blijft op de huidige plek gehandhaafd en wordt beter zichtbaar door de ontwikkeling van de schouwburg.

Er is onderzocht waar de toneeltoren met zijtonelen moet worden geplaatst. Deze zal door het dak van de Ketelmakerij steken. Een situering aan de kant van de Maritieme Binnenhaven biedt de mogelijkheid de foyer aan de zijde van Willemsoord te leggen. Dit blokkeert echter de relatie met het water en daarmee de mogelijkheden voor bijvoorbeeld een drijvend openluchttheater in de Maritieme Binnenhaven. Bovendien moet de expeditie aan de zijde van de toneeltoren zijn gesitueerd, in verband met de decors en dergelijke. Daarom wordt voorgesteld de toneeltoren aan de noordzijde van het gebouw te plaatsen. Het deel dat boven het dak uitsteekt vormt een belangrijke ontwerpogave, verlichting is daarbij een belangrijk aspect. Daarmee wordt de toneeltoren familie van de lichttoppen van de andere hoogte accenten op Willemsoord.



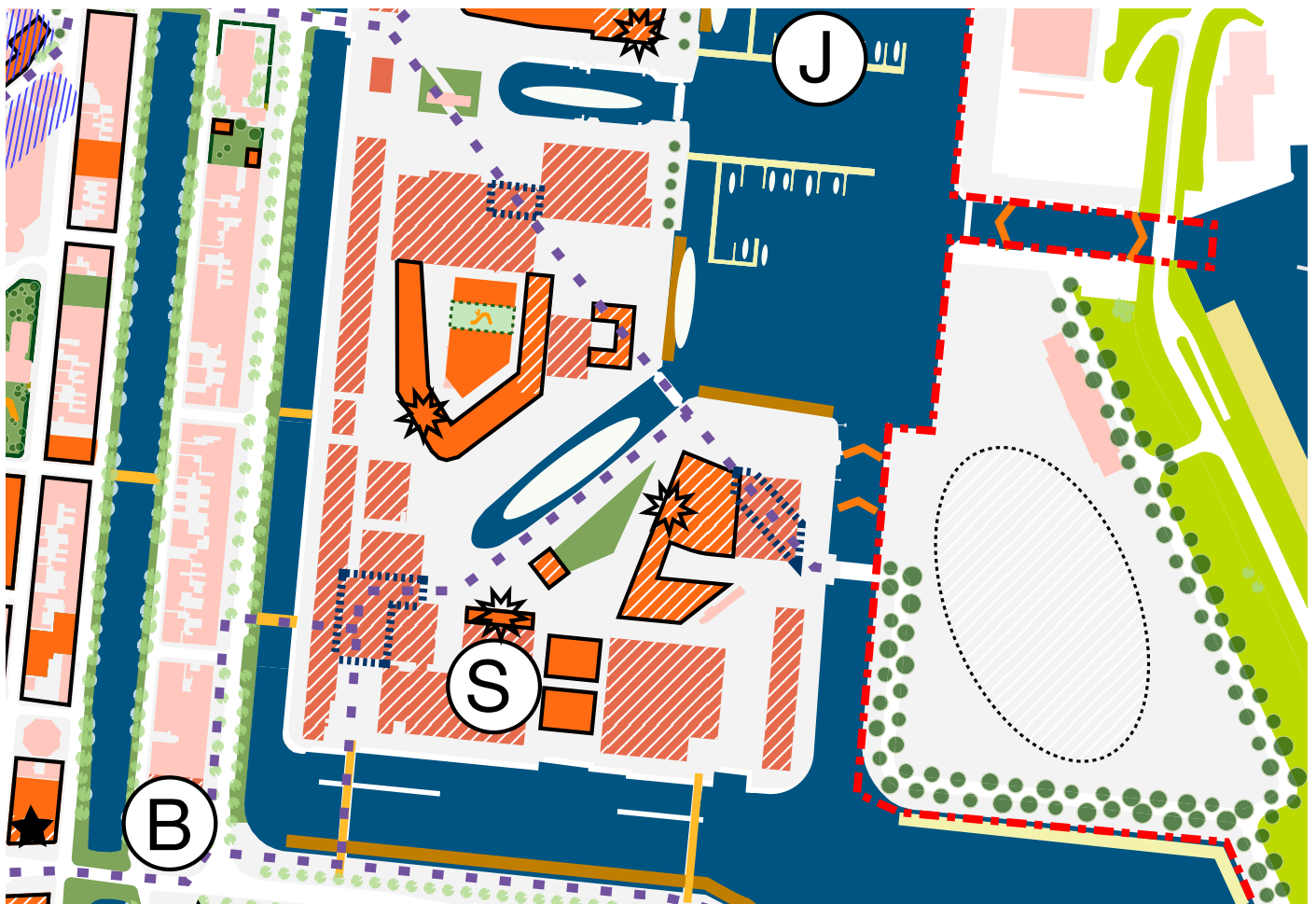
Komend vanuit de stad betreedt men Willemsoord via verschillende voetgangersbruggen. Een nieuwe voetgangersbrug over het Werfkanaal leidt naar het plein achter de magazijnen. De voetgangersbrug over de Maritieme Binnenhaven geeft toegang tot de Kathedraal, het gebouw dat opengesteld is als entree van Willemsoord en de schouwburg.



impressie entree tot Willemsoord



Kathedraal aan Werfkanaal



(B) bibliotheek, (S) schouwburg, (J) jachthaven en (*) specials/hogte accent

N°3.4.2.WILLEMSOORD ZUID /

Invulling bestaande bebouwing

Gebouw 62 is reeds in gebruik als poppodium, dit sluit goed aan bij het overige culturele- en entertainment programma. Dit geldt ook voor de invulling van gebouw 60e, deze is in gebruik als evenementenhal. De magazijnen langs het Werfkanaal (oa. gebouw 52) kunnen, voor de langere termijn, ingevuld worden met kunst, cultuur en kleinschalige dienstverlening. Tot die tijd zullen deze magazijnen, samen met de overige leegstaande bebouwing, goed geschikt zijn voor pioniersfuncties, zoals broedplaatsen en atelierruimtes. Deze zorgen voor een impuls in de ontwikkeling van het gebied. Een dergelijke korte termijn invulling van de bestaande bebouwing, die het gebied alvast op de kaart kan zetten, moet een gezonde bedrijfsexploitatie mogelijk maken. Tegelijkertijd mogen geen mogelijkheden voor de toekomst worden uitgesloten. Dit betekent bijvoorbeeld dat er niet of nauwelijks ingrepen in de bebouwing worden gedaan en dat huurcontracten maar voor een korte periode afgesloten worden. Op lange termijn, gedurende het groeiproces van Willemsoord, zullen zich functies aandienen die geschikt zijn als een meer definitieve invulling. Daarbij valt ook te onderzoeken of de bestaande bebouwing een woonfunctie kan krijgen.

Entree van de stad

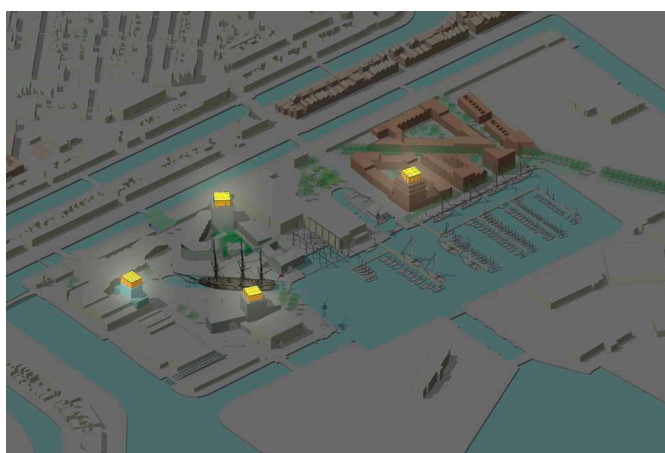
Het zicht op de voormalige Rijkswerf vormt een buitengewoon aantrekkelijke entree van de stad. De N250 vormt echter een barrière tussen stad en haven. Door op strategische plekken aandacht te besteden aan de inrichting en oversteekmogelijkheden van deze weg, verandert de sfeer van de weg. Het gevoel 'in de stad te zijn' wordt hierdoor opgewekt. Ook de brug over de gracht, in het verlengde van de Beatrixstraat, is nu vooral een verkeersruimte. Voorgesteld wordt om het verblijfsgebied van de Beatrixstraat door te trekken tot aan de brug naar Willemsoord en de oversteek hier goed vorm te geven.

Buitenveld

Met de Koninklijke Marine en de Dienst Vastgoed Defensie vindt overleg plaats over de mogelijkheid voor uitwisseling van functies tussen Willemsoord en Buitenveld. De ontwikkelingen van Defensie kunnen een bijdrage leveren aan de levendigheid van Willemsoord en de stedelijke vernieuwing van het stadshart.

Ankerpark

Dit gebied is bestemd als industrieterrein. Er is geen woningbouw of andere geluidgevoelige bestemming mogelijk. Wel zijn er mogelijkheden voor kleinschalige havengerelateerde bedrijvigheid en is er ruimte voor kennis en technologie. Denkbaar is een uitwisseling tussen stadshart en haven, door hier bijvoorbeeld een technische 'ontdekplek' voor de jeugd te ontwikkelen.



impresie avondbeeld van lichttoppen op Willemsoord



referentie Klokgebouw Philips

